

Aan: de gemeenteraad

Vergadering: 26 juni 2017

Agendapunt:

Onderwerp: Beleidskader Kunst cultuur en erfgoed 2017-2020

STATUS RAADSVORSTEL

Instemmen met het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid 2017-2020.

1. Aanleiding

De beleidsperiode voor cultuur is afgelopen. De cultuurbeleidsnota *'To be or to Beesel'* 2009-2016 is daarnaast vanwege allerlei ontwikkelingen achterhaald. Het culturele en maatschappelijk veld is, ook lokaal, ontzettend in beweging. Van de toekomstvisie Blij in Beesel en de nieuwe visie op de gemeentelijke organisatie naar de nieuwe (Rijks-)beleidsperiode voor Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Daarnaast staat het cultuurbeleid niet op zich. Kunst & cultuur draagt bij aan de ontwikkeling van (jonge) mensen, speelt een grote rol binnen het onderwijs en de vrijetijdsbesteding van onze inwoners en bezoekers, en draagt bij aan de economische ontwikkeling van onze gemeente en regio. Daarom is voor de beleidsperiode 2017-2020 een integrale beleidsnota Kunst, Cultuur én Erfgoed opgesteld. We haken daarbij in op nieuwe ontwikkelingen en bouwen voort op bestaande en bewezen activiteiten en projecten.

Deze beleidsnota is echter anders dan anders en is niet van papier. Vanuit de organisatievisie en de toekomstvisie willen inwoners van de gemeente Beesel dat de organisatie gemeente Beesel een benaderbare, transparante partner is. Dit zijn niet alleen maar mooie woorden, maar die willen wij omzetten in daden. Daarom is gekozen om een digitaal, voor iedereen toegankelijke nota te maken. Hierbij is vanuit communicatief oogpunt overzichtelijkheid, de link met social media en vooral ook het begrijpelijk maken van iets taais als beleid het uitgangspunt geweest. Het belangrijkste van deze 'digital story' is de zogenaamde tijdlijn: we willen iedereen, inwoners, partners en het bestuur van onze gemeente inzicht geven in wat er allemaal gebeurt in de gemeente Beesel vanuit het oogpunt van kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid. In de tijdlijn zal de uitvoering van het beleid te zien zijn: we laten zien wat we (samen) doen. Hiermee beogen we het beleid levendiger en transparanter te maken

Daarom geen bijlagen bij dit voorstel. Geen papieren pak. Het beleid voor de periode 2017-2020 vindt u vanaf vandaag op:

<https://www.cultuurinbeesel.nl>

(mocht de hyperlink niet werken, gelieve deze over te nemen en in een webbrowser plaatsen)

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Met het nieuwe beleid willen we als kleine gemeente, met een zeer rijk cultureel veld, nieuwe kaders en doelstellingen opstellen, en ruimte geven aan kunst, cultuur en erfgoed in de gemeente Beesel om zich te blijven ontwikkelen. Soms zijn dit nieuwe dingen, soms is dit het voortzetten van bestaande bewezen activiteiten. We willen laten zien dat kunst, cultuur en erfgoed niet op zichzelf staat, maar een bijdrage levert aan tal van zaken in het sociaal, ruimtelijk en economisch domein. Dit doet de gemeente Beesel niet alleen - dit doen we gewoon samen.

Parallel aan de sessies voor Blij in Beesel en het proces van de organisatievisie is het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid tot stand gekomen door met culturele en onderwijs partners in gesprek te gaan én te blijven. Daarom zijn geen speciale bijeenkomsten belegd, maar is uit het (reguliere) contact met partners en in (reguliere of thema gerelateerde) bijeenkomsten de input voor deze beleidsnota gehaald.

In het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid van de komende 4 jaar staat integraliteit centraal. We willen verbinden met economie, met het onderwijs, met de gemeenschap en met het erfgoed. Daarom wordt het beleid gedragen door de pijlers:

- Cultuur & Economie;
- Cultuur & Educatie;
- Cultuur & Participatie;
- Cultuur & Erfgoed.

In deze pijlers zijn thema's besloten zoals jeugd / jongeren en hun ontwikkeling, recreatie & toerisme, en sociale cohesie door sterke verenigingen en een bloeiend cultureel leven.

Met kunst, cultuur en erfgoed willen we een nieuwe impuls geven initiatieven uit onze gemeenschap en het dorpse karakter van onze gemeente versterken. We investeren in creativiteit, het organisatievermogen en talent van onze gemeenschap.

In de kantlijn van dit voorstel zetten we een eerste stap op weg naar een verder transparant wordende overheid. We laten zien wat we al doen en wat we gaan doen.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

De gemeente Beesel is rijk aan kunst, cultuur en erfgoed. Veel mensen zijn creatief, beoefenen amateurkunst, organiseren evenementen of zijn actief in het culturele veld: Beesel bruist!

Veel wordt mogelijk gemaakt door de organisatiekracht van inwoners, verenigingen en organisaties in onze gemeenschap. Zij maken kunst, cultuur en houden erfgoed levend.

In de gemeente Beesel willen we een levendige gemeenschap zijn, een gemeenschap waar veel te beleven is en waar onze (jonge) inwoners kunnen meedoen en zich kunnen ontwikkelen. In deze gemeenschap hebben we een eigen identiteit: een dorps karakter waar de lijnen kort zijn. Daarbij wordt van de gemeentelijke organisatie verwacht dat zij benaderbaar is, meedenkt en faciliteert. We werken met elkaar samen.

Dit alles vraagt verschillende rollen van de gemeente, ook in het kunst-, cultuur en erfgoedbeleid. Daarom gaan we uit van de genoemde kracht en nemen we met name de rol van facilitator. We blijven culturele initiatieven uit onze gemeenschap mede mogelijk maken. Daar waar nodig en kansrijk verbinden we of nemen we de regie. Zo vertalen we landelijke en provinciale regelingen en ontwikkelingen naar de lokale praktijk. We werken op het gebied van cultuur steeds meer samen met onze regiogemeenten. Ook daar geldt: gewoon samen!

Inhoudelijk zetten we de komende jaren verder in op het nog beter vermarkten van onze kunst, cultuur en erfgoed ten behoeve van de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Het samenspel met recreatie en toerisme staat hierin centraal. Culturele evenementen zijn dé kers op de taart.

Voortbordurend op het jeugdbeleid zorgen we ervoor dat jeugdigen zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen en hun talenten leren ontdekken. Een versterking van de samenwerking tussen het onderwijs en het culturele veld is daarbij van belang.

Cultuur, niet alles als doel, maar ook als middel is gezien de ontwikkelingen binnen het sociaal domein een belangrijk speerpunt. Sterke verenigingen en cultureel veld zijn hiervoor voorwaarden. Echter is het de komende periode belangrijk om samen met partners te onderzoeken welke rol cultuur in het sociale domein en bij de transformatie kan hebben.

Erfgoed en kunst & cultuur zijn twee zijden van dezelfde medaille. Dit willen we nadrukkelijker gaan verbinden in programma's gericht op cultuureducatie en recreatie & toerisme.

Proces van participatie

Bij de totstandkoming van de inhoud van de digital story kunst, cultuur en erfgoed zijn geen speciale themasessies georganiseerd. Denkend en handelend vanuit "een gemeente in de gemeenschap" zijn vele een op een gesprekken met culturele verenigingen gevoerd. Daarbij zijn bestuursvergaderingen, voorstellingen en repetitieavonden bijgewoond. Ook hebben (reguliere) gesprekken op gemeentehuis, tijdens het verenigingscafé, of in ateliers plaatsgevonden. Op al van deze momenten, vaak in de omgeving van de culturele partner zelf, zijn kleine en grote zaken besproken die belangrijk zijn.

Daarnaast hebben gericht en in het kader van ontwikkelingen gesprekken plaatsgevonden. Niet onder de noemer "input voor de cultuurnota", maar bijvoorbeeld in het kader van:

- Een gezamenlijk muziekplan van het onderwijs en muziekverenigingen. Alle kinderen in het primair onderwijs krijgen muziekles;
- Of samen met het onderwijs voor de kaders en doelstellingen inzake de combinatiefunctionaris Cultuur (de cultuurcoach);
- Met allerlei partners, ook regionaal, (onderwijs, cultuur, gemeenten, provincie Limburg) in het kader van de nieuwe Rijksbeleidsperiode Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) 2017-2020.

Dit waren de meer thema gerelateerde gesprekken, die allemaal hun plek in de digital story hebben gekregen.

Verder zijn het proces van Blij in Beesel en de organisatievisie van invloed geweest bij de totstandkoming van deze beleidskaders. Beiden geven belangrijke kaders mee over het hoe in relatie tot de gemeenschap en het culturele veld.

De vorm van het nieuwe kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid zet hopelijk aan tot meer (beleids)participatie. Door regelmatig de uitvoering van het beleid op de tijdlijn te delen wordt niet alleen het bestuur van de gemeente Beesel op de hoogte gehouden, maar kunnen alle inwoners zich hierover informeren. Daarbij zal actief gebruik van onze social media en de samenwerking met communicatie belangrijk zijn.

Een aantal van de culturele partners waarmee is gesproken gaven aan graag te willen weten "wat er eigenlijk allemaal al is" in onze gemeente. Daarom en omdat het goed is inzicht te hebben, voor iedereen, in het Beeselse culturele veld, is een cultuurkaart toegevoegd met een groot aantal van onze culturele partners.

4. Toelichting

Het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid is integraal en voornamelijk voor de inwoners van de gemeente Beesel. De vorm en nieuwe opzet is daarbij een stap in de richting van interactief beleid. Voor nu zijn we vooral open en transparant en zullen we als gemeente laten zien wat wij, samen met partners, doen. Daarnaast stelt het kaders voor wat we de komende periode willen bereiken.

Wat de komende periode onder andere gaat gebeuren is, op basis van de vier pijlers:

- o Cultuur & Economie: we zijn een bruisende gemeente, waar veel te doen is. Culturele evenementen zorgen voor een aantrekkelijke gemeente om in te wonen en te recreëren.
- o Cultuur & Educatie: competenties en talent ontwikkelen is een belangrijk resultaat van cultuurbeoefening. (Talent)ontwikkeling van jongeren, jongerencultuur en het vergroten van hun deelname aan Kunst, Cultuur & Erfgoed. In samenwerking met het onderwijs én het culturele veld wordt cultuureducatie versterkt;
- o Cultuur & Participatie: amateurkunsten versterken en de deelname aan cultuur verhogen door een sterk verenigingsleven en cultuureducatie.
- o Cultuur & Erfgoed: we willen de Beeselse geschiedenis en ons materieel en immaterieel erfgoed in stand houden en de kennis daarvan vergroten.

We doen dit door meer samenwerking en verbinding in en met het culturele veld in Beesel, ook (eu-) regionaal (#gewoonsamen).

Een fris en nieuw begin van het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid betekent ook dat (innovatieve) projecten en plannen voor de uitvoering daarvan gefaciliteerd moeten worden. Zoals gezegd wordt kunst-, cultuur- en erfgoed in onze gemeente mogelijk gemaakt door tal van verenigingen, organisaties en (groepen) inwoners die zich daarvoor inzetten. In de gesprekken met het culturele veld is veel creatieve drive aangetroffen om nieuwe projecten of evenementen te gaan organiseren. Gezien het karakter van onze gemeente, onze dorpse gemeenschap, ontbreekt het soms aan de organisatiekracht of aan financiële middelen. De komende beleidsperiode willen we met de subsidieregeling cultuur investeren in (innovatieve) plannen en projecten die bijdragen aan cultuur & economie, cultuur & educatie, cultuur & participatie en cultuur & erfgoed. Op inhoud staat cultuur centraal, maar de verbinding met andere thema's in de uitvoering wordt met deze regeling gestimuleerd. Daarbij is samenwerking met andere (culturele) partners een voorwaarde.

a. Financieel

De uitvoering van het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid wordt gedekt uit bestaande budgetten. Daarnaast zal (nog) meer gebruik gemaakt gaan worden van subsidieregelingen (euregionaal) en Rijksregelingen. Daarnaast is er nog de inzet van onze partners, in zowel manuren als middelen.

De ramingen in de meerjarenbegroting zijn echter niet een op een te herleiden naar de vier pijlers van het beleid, immers is onze begroting zo niet opgesteld. Daarnaast is de inzet van partners nog niet altijd gekwantificeerd, laat staan dat deze in onze begroting is opgenomen.

We maken actief gebruik van subsidieregelingen. Deze financiering door derden (Rijk, provincie, euregio) komt niet in alle gevallen rechtstreeks bij de gemeente Beesel terecht, maar, veel belangrijker, bij de partners in het culturele en onderwijs veld zelf. Daarom zijn in de onderstaande tabel geen bedragen opgenomen.

In de onderstaande tabel geven we een overzicht van de dekking van de vier pijlers:

Pijlers van Cultuur	Dekking / middelen
Cultuur & economie	· Regulier cultuurbudget · Aansluiten bij recreatie & toerisme-projecten
Cultuur & Educatie	· Rijksregeling CmK · Rijksregeling Muziekimpuls · Rijks-Impuls Combinatiefunctie · Regulier budget muziekonderwijs en cultuureducatie · Inzet onderwijs zelf
Cultuur & Participatie	· Reguliere budgetten cultuur, amateurkunsten en volkssubsidies · Participatiebudget · Landelijk Jeugdcultuurfonds
Cultuur & Erfgoed	· Regulier budget en onderhoudsreserve kunstwerken · Regulier cultuur- en erfgoedbudget

De nieuwe subsidieregeling Cultuur, die een nieuwe impuls moet geven aan kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid, wordt gedekt uit de reeds in de meerjarenbegroting opgenomen middelen cultuur. Culturele verenigingen en organisaties én (groepen) inwoners kunnen een beroep doen op de subsidieregeling cultuur, mits zij aan de gestelde voorwaarden voldoen. Zoals aangegeven is het doel de organisatiekracht in het culturele veld te versterken..

- b. Juridisch
Nadat uw raad met de nieuwe kaders en doelstellingen van het cultuurbeleid heeft ingestemd, wordt de uitvoeringsregel voor subsidiering van de culturele verenigingen en de nieuwe subsidieregeling cultuur ter vaststelling aan het college voorgelegd.
- c. Risico's
Een risico of een uitdaging bij met name deze nieuwe werkwijze en vorm van beleidsontwikkeling is het voldoen aan de archiefwet. Door de digitale vormgeving wordt geen document met versienummer vastgesteld. Dit werpt de discussie op, op welke grondslag een besluit wordt genomen. Daarom is een simpele printversie in pdf als bijlage toegevoegd.

5. Visie Blij in Beesel

Het nieuwe kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid draagt bij aan bijna alle speerpunten van de toekomstvisie Blij in Beesel, zowel bij de totstandkoming als bij de uitvoering.

In het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid zorgen we er samen voor dat er veel te beleven is. Hierbij gaan we uit van onze eigen identiteit: een dorpse gemeenschap waarin we snel schakelen door korte lijnen. Dit uit zich niet alleen in het feit dat zoveel wat op het gebied van (amateur-)kunst, cultuur en erfgoed gebeurt met name door verenigingen en vrijwilligersorganisaties gebeurt, maar ook doordat veel mensen elkaar kennen en samen iets organiseren. In het beleid zetten we onder andere in op onze jongeren door talentontwikkeling, cultuureducatie, sterke verenigingen en evenementen te stimuleren en mogelijk te maken. Samenwerking staat in de uitvoering tussen partners in het culturele en onderwijs veld én met de gemeente centraal. Als gemeente willen we daarbij meedenken en dingen mogelijk maken. Hierbij zorgen we er voor dat onze gemeenschap optimaal gebruik kan maken van de kansen en ontwikkelingen in het culturele veld: we willen een gemeente in de gemeenschap zijn.

6. Toegankelijkheid

Met name met de nieuwe vorm van het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid zetten we een eerste stap om de kloof tussen iets taais als beleid en onze inwoners / partners te dichten. Door het gebruik van niet alleen tekst, maar vooral ook nieuwe media en toepassingen, zoals het gesproken woord - film, social media, korte begrijpelijke teksten en niet te vergeten de cultuurkaart, moet het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid toegankelijker worden. Daarbij is de beleidsnota geschikt voor alle apparaten, zoals telefoon en iPad.

7. Voorstel

1. Instemmen met het kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid 2017-2020.

Reuver, 12 juni 2017

Burgemeester en wethouders van Beesel,

secretaris,
R.R.M. Halffman

burgemeester,
P. Dassen-Housen

Aldus vastgesteld door de raad van Beesel in zijn openbare vergadering van

griffier,
E. Apeldoorn-Feijts

voorzitter,
P. Dassen-Housen

Meegezonden:

Beleidskader Kunst Cultuur en Erfgoed gemeente Beesel 2017-2020